

Hugo Bouter

Samuël komt in Silo

'Daarna, toen hij van de borst af was, nam zij hem met zich mee, met een driejarige jonge stier, een efa meel en een kruik wijn. Zij bracht hem in het huis van de Heere in Silo, toen de jongen nog heel jong was'.

1 Samuël 1:24

Samuël als rechter en profeet

De eerste hoofdstukken van het boek 1 Samuël tonen ons een nieuw begin, dat God met Zijn volk maakte na het falen van de richters (of: rechters). Samuël was de laatste richter en de profeet die het koningschap introduceerde in Israël (vgl. 1 Sam. 3:19-21). In profetisch opzicht geeft deze tijd een beeld van de laatste dagen vóór de komst van de Messias, de Koning van Israël. Dit is ook wat Hanna bezingt in haar lofzang in hoofdstuk 2. Het afvallige volk valt onder het oordeel, maar een arm en gering overblijfsel wordt verhoogd door Gods kracht en door de verschijning van de gezalfde Koning.

Deze verwachting is met de komst van koning David slechts gedeeltelijk vervuld, want de definitieve vervulling vindt pas plaats in de eindtijd. De lijnen die in de eerste drie hoofdstukken van 1 Samuël worden geschetst, kunnen worden doorgetrokken naar de laatste dagen vóór de komst van Christus. Daarom is er ook een toepassing op onszelf, namelijk als gelovigen die leven in de laatste dagen vóór de wederkomst van Christus (2 Tim. 3:1). Wij leven in een tijd van geestelijk en moreel verval, zoals dat in de dagen van Eli ook het geval was door de handelwijze van zijn zoons (1 Sam. 2:12-17). De dienst in het heiligdom werd geringgeschat en

verworpen door de mensen, naar aanleiding van het wangedrag van degenen die uiterlijk de plaats van priesters innamen.

Maar God verlaat Zijn volk niet en Hij is ook in zo'n tijd aan het werk. Hij verwekt een profeet, Samuël, en die zal straks de koning van Israël op het toneel voeren. God spreekt en Hij doet dit door middel van een dienaar die bereidwillig luistert naar Zijn stem: 'Spreek, Heere, want Uw dienaar luistert' (1 Sam. 3:9-10). Langs de weg van het oordeel over het huis van Eli werd er ruimte gemaakt voor iets nieuws.

Priesterwijding

Wij kunnen echter ook veel leren uit het voorbeeld van de ouders van de jonge Samuël, die ondanks het falen van het priesterschap trouw bleven aan de dienst in het heiligdom en van jaar tot jaar opgingen naar Silo om de Heere van de legermachten te aanbidden en Hem offers te brengen. De ark van het verbond, waaraan God Zijn tegenwoordigheid had verbonden en waarop Hij troonde, verbleef in die tijd in Silo (d.i. rustplaats). God woonde daar te midden van Zijn volk en vond er een rustplaats. De plaats waar God te midden van de Zijnen woont, is in onze tijd echter geen geografisch bepaalde plaats meer. Ze is overal waar men Christus als Middelpunt erkent en de Vader aanbidt in geest en waarheid (vgl. Matt. 18:20; Joh. 4:20-24). De ark is immers een beeld van Christus en waar Hij woont, daar is God met Zijn Geest tegenwoordig en verspreidt Hij zegen te midden van de Zijnen.

Samuëls ouders bleven Silo dus erkennen als de woonplaats van God, hoewel het priesterschap in verval was geraakt en de zonen van Eli het tot een aanfluiting hadden gemaakt. De priester Eli werd hiervoor zelf verantwoordelijk gehouden en hij kreeg te horen dat het oordeel over zijn huis onafwendbaar was geworden. Zelfs Silo zou worden opzijgezet als plaats van eredienst (vgl. Jer. 7:12). Maar zolang dit niet was gebeurd, was het zaak om trouw te zijn te midden van het algemene verval. Deze persoonlijke trouw vinden wij bij de ouders van Samuël en later vooral ook bij hemzelf, vanaf het begin van zijn verblijf in Silo.

Het punt dat hier onze aandacht vraagt, is de manier waarop de jonge Samuël zijn loopbaan begon in de dienst van de Heere. Zijn ouders stonden hem af aan de Heere, omdat hij speciaal van Hem was gebeden (Samuël = van God gebeden). Zij brachten hem als kleine jongen in het huis van de Heere, maar zij namen bij die gelegenheid ook een driejarige jonge stier, een efa meel en een kruik wijn met zich mee. Dit mogen wij in geestelijke zin ook op onszelf toepassen. Wij zijn namelijk als gelovigen toegewijd aan de dienst in het heiligdom krachtens het volbrachte werk

van Christus. Evenals Samuël welgevallig was voor God door de zojuist genoemd offergaven, zo zijn wij als priesters aangenaam voor Hem op grond van het welbehagen dat Hij heeft gevonden in de Persoon en het werk van Christus.

Als wij voor Gods aangezicht verschijnen, dan komen wij niet met iets van onszelf, maar met offeranden van lof en dank die spreken van Christus. De driejarige jonge stier was een *zondoffer*, zoals valt op te maken uit de priesterwijding die in Exodus 29 wordt beschreven. In dit hoofdstuk is ook sprake van twee rammen, één als brandoffer en één als inwijdingsoffer. De ouders brachten de jonge Samuël bij Eli, nadat de stier was geslacht (1 Sam. 1:25). Hij werd dus gewijd aan de dienst van de Heere op grond van de waarde van het zondoffer. Onze wijding als priesterzonen is gebaseerd op de waarde van Christus' offer voor de zonde. Hij is voor ons tot zonde gemaakt, d.w.z. het offer waarin de zonde voor het aangezicht van een heilig en rechtvaardig God is geoordeeld en is afgeschafte, opdat wij gerechtigheid van God zouden worden in Hem (Rom. 8:3; 2 Kor. 5:21; Hebr. 9:26). In deze waardigheid mogen wij nu als priesters tot God naderen.

De ouders van Samuël brachten ook een graanoffer, dat bestond uit een efa meel (minstens 20 liter). Dit herinnert ons aan het reine, volkomen aan God toegewijde leven van Christus hier op aarde. Het graan- of spijsoffer was een onbloedig offer en het wijst op Zijn volmaakte mensheid, die geen enkele smet of oneffenheid vertoonde. Dit offer wordt in de Schrift altijd verbonden met het brandoffer, dat wel een bloedig offer was. Nadat Christus tijdens Zijn leven op aarde in iedere beproeving Zijn volkomenheid had getoond, offerde Hij Zichzelf op het kruis als brandoffer tot een aangename geur voor God. Het was een volkomen Persoon, die een volkomen werk volbracht tot eer van God de Vader. Wanneer wij nu als priesters tot God mogen naderen, dan is dat alleen dankzij de waarde van de Persoon en het werk van Christus. Wij zijn aangenaam gemaakt in de Geliefde, en komen in die waardigheid bij God.

Ten slotte brachten Elkana en Hanna nog een bijbehorend plengoffer of drankoffer, een kruik wijn die over de andere offers werd uitgegoten (Ex. 29; Num. 15). Dit spreekt van de blijdschap die hoort bij onze toewijding aan God, een toewijding zelfs tot in de dood (vgl. Fil. 2:17). De ouders van de jonge Samuël stonden hun zoon met dankbaarheid en blijdschap af aan de dienst van de Heere, omdat Hij hun gebeden had verhoord en recht had op het leven dat Hij in Zijn genade had geschonken.

Geestelijke groei

Het laatste punt waarop wij nog de aandacht willen vestigen, is de opmerkelijke geestelijke groei die Samuël doormaakte na zijn komst in Silo. Het is prachtig dat zijn jonge leven aan de Heere werd toegewijd, met de bijbehorende offeranden, en dat hij zich daar voor Hem neerboog (1 Sam. 1:28). Dit toont dat persoonlijke toewijding aan God zelfs in donkere dagen van geestelijk en moreel verval mogelijk blijft. Het is ook wonderlijk om op te merken hoe de Heere Zijn jonge dienstknecht ging zegenen en ging gebruiken om een keer te brengen in het lot van het volk, dat zover van Hem was afgeweken.

Het geheim van zijn geestelijke groei was ongetwijfeld dat hij groot werd 'bij de Heere' (1 Sam. 2:21). Hij verkeerde in Gods nabijheid en daardoor werd hij in elk opzicht gezegend. In het volgende hoofdstuk blijkt zijn slaapplek in het huis van de Heere te zijn, 'waar de ark van God was' (1 Sam. 3:3). Dit wijst op een leven in Gods nabijheid, de Rechter van allen, die troont op de lofzangen van Israël (Ps. 22:4). Wij worden ook vermaand om met een voornemen van ons hart 'bij de Heer te blijven' (Hand. 11:23). Onze dienst moet plaatshebben in het heiligdom, waar wij in Hem ook een rustplaats vinden.

De jonge Samuël kreeg gaandeweg meer aanzien en gunst, zowel bij de Heere als ook bij de mensen (1 Sam. 2:26). De bewoordingen van dit vers doen denken aan wat er van het Kind Jezus wordt gezegd in het Lucasevangelie: 'En Jezus nam toe in wijsheid en in grootte en gunst bij God en mensen' (Luc. 2:52). Zo werd Samuël erkend als profeet door het volk, en de Heere bleef Zich aan hem openbaren (1 Sam. 3:20-21). Doordat hij naar Gods stem luisterde, kon hij ook namens Hem tot het volk spreken als Zijn profeet. Hij was tevens een nazireeër vanaf zijn jeugd (1 Sam. 1:11), en een rondreizend rechter die op verzoek van het volk het koningschap introduceerde (zie 1 Sam. 7 en 8). Bovendien trad hij op als priester (o.a. in hoofdstuk 7), aangezien het priesterschap in de lijn van Eli zo jammerlijk had gefaald. In Jeremia 15:1 wordt hij op één lijn gesteld met Mozes als middelaar tussen God en Zijn volk. Al deze belangrijke facetten van zijn leven en dienst vinden echter hun uitgangspunt in zijn verblijf in Silo, in de nabijheid van de Heere die hem zegende en ook tot een rijke zegen stelde.

Oude Sporen 2017

